



Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Příměstský tábor jako prostředek k rozvoji sociální integrace dětí se zdravotním postižením

Autor práce: Bc. Barbora Uhlíková

Posudek vypracoval: Tomáš C. Havel, Dr. theol.

Datum: 8. 5. 2021

Začleňování lidí se speciálními potřebami do společnosti je velikou výzvou posledních desetiletí. Reflexi konkrétní praxe, která skýtá možnost učit se ze zkušeností, lze považovat za dobrou cestu. Je tak možné nejen prověřit, zda teorie zrcadlí konkrétní realitu, ale také se nabízí možnost aplikace teoretických poznatků a jejich upevnění skrze vlastní praxi. Tak tomu je i v případě této práce, ze které je zřejmé, že se studentka sama problematice dlouhodobě věnuje.

Cílem práce je odpovědět na otázku: „Jaké jsou příležitosti/ možnosti a úskalí integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do společnosti?“ (s. 6)

V teoretické části práce (s. 7-50) věnuje autorka pozornost pojmům volnočasové aktivity, letní dětské tábory, integrace a inkluze.

Praktická část práce (s. 51-76) pak nabízí představení a reflexi konkrétního projektu příměstského tábora, kterého se zúčastnily dvě děti se speciálními vzdělávacími potřebami a jeho vyhodnocení v rozhovorech.

Pozitivní na přístupu autorky je skutečnost, že v nejrůznějších rešerších, týkajících se např. možností volnočasových aktivit nebo letních dětských táborů, věnuje pozornost především problematice dětí s hendikepem a neztrácí se v rozsáhlém popisu celé širší dané problematiky (s. 27), zároveň pak kriticky hodnotí i ty organizace, u kterých shledává, že mají pro problematiku dětí se speciálními potřebami citlivost (s. 30).

Stejně tak při představení pojmů integrace a inkluze se nevyhýbá tomu, aby pojmenovala nejen jejich přínos, ale také kriticky reflektuje jejich limity (s. 31).

Pro čtenáře je nekomfortní pročitání dlouhých pasáží jednotlivých zákonů. (s. 34-39) Zde by bylo vhodnější, kdyby studentka volila možnost uvést podstatné sdělení zákonné normy a její rozsáhlejší podobu umístila do příloh práce. Stejně tak by bylo pro čtenáře komfortnější, kdyby se nemusel pročitat konkrétními dopisy rodičům (s. 54-55, 56, 58, 59, 62, 63), ale našel si je v případě zájmu v příloze.

Pozitivní je skutečnost, že diskuze nad pojmy integrace a inkluze, jak ji autorka představuje (s. 32, 42) ukazuje nároky těchto procesů nejen na straně zúčastněných osob, ale také na straně systému, který by jim měl být příznivý. To dokresluje odkazem na alternativní vzdělávací koncepty (s. 43) a shrnuje větou: „Při neúspěchu je třeba hledat bariéry v systému, který není dostatečně otevřený k potřebám jednotlivce“ (s. 43) nebo jinde: „integrace vytváří podmínky pro žáka se speciálně vzdělávacími potřebami v běžné škole, kdežto inkluze vytváří společnou školu pro všechny žáky, bez rozdílu.“ (s. 47)



V praktické části bych ocenil zájem autorky, která v ní představuje přípravu a průběh konkrétního příměstského tábora, nevěnovat pozornost jen organizačním otázkám, ale klade si otázku také po tom, co a jak se budou děti učit (s. 51)

Škoda, že při vyhodnocení jednotlivých dnů nevěnuje autorka větší pozornost konkrétním situacím, které se týkají jednotlivých dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. (s. 59, 63, 64, 65) Obecně práce trpí malou mírou reflexe vzhledem k tématu a výzkumné otázce.

V textu najdeme pasáže, které by si zasloužily být pro úplnost ozdrojovány (s. 7, 50). Na mnoha místech pak vykazuje práce grafické nedostatky jako je odlišný typ písma (s. 9, 10, 14, 32) nebo neúplné odkazy na weby (s. 11) Po formální stránce však práce odpovídá obvyklým standardům a to jak vzhledem k jejímu členění, tak vzhledem k citacím a odkazům na literaturu.

Návrh otázky pro obhajobu:

Ve vaší práci píšete: „inkluzí je skvělá myšlenka, ale její naplnění je tak náročné, a komplikované, že se velmi často, zejména ve zkomatěném českém školství, setkává s větším či menším neúspěchem“ (s. 50). Uměla byste říci na základě poznatků vaší diplomové práce, jaké otázky z toho vyplývají? Co to znamená pro pedagoga? Co pro školu jako systém?

Závěrečný výrok:

Diplomová práce splňuje po obsahové i formální stránce dané požadavky, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Návrh hodnocení na základě posouzení práce: velmi dobré (2).

V Českých Budějovicích, dne 8. 5. 2021

Tomáš C. Havel
vedoucí práce